

A Kormány

.../2011. (.....) Korm. rendelete

a bajba jutott vagy eltűnt légi járművek megsegítését, valamint a katasztrófák elleni védekezéssel és a mentéssel összefüggő tevékenységet ellátó légi kutató-mentő szolgálat szervezetéről, működésének, fenntartásának, riasztásának és a mentéssel járó költségek viselésének rendjéről, e tevékenységek engedélyezésére vonatkozó szabályokról

A Kormány a légiközlekedésről szóló 1995. évi XC VII. törvény 73. § (1) bekezdés y) pontjában kapott felhatalmazás alapján – az Alkotmány 35. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva – a következőket rendeli el:

1. A rendelet hatálya

1. §

A rendelet hatálya – nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése hiányában – a légi kutatás-mentés ellátásában és a légi kutató-mentő szolgálat feladatait ellátó Országos Légi Kutató-Mentő Rendszer (a továbbiakban: OLKMR) fenntartásához, működtetéséhez szükséges, jogszabályban előírt feltételek biztosításában érintett személyekre és szervezetekre terjed ki.

2. Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában

1. bajba jutott légi jármű: eltűnt, kényszerhelyzetbe került vagy légiközlekedési balesetet (a továbbiakban együttesen: esemény) szenvedett légi jármű;

2. kárhelyszín parancsnok: a katasztrófavédelem, a hivatásos önkormányzati vagy önkéntes tűzoltóság állományából kijelölt, jogszabályban előírt, tűzoltás, műszaki mentés irányítására jogosult személy;

3. kommunikációs rendszer: a kormányzati operatív koordináció alkalmazására létrehozott zárt rádiótávközlő rendszer, amelynek célja, hogy egységes összeköttetést valósítson meg az OLKMR szervezetei között;

4. kutatás: a rendelkezésre álló erőforrások alkalmazásával végzett légi és földi tevékenységek összessége a bajba jutott légi jármű, annak személyzete, utasai és az esemény által veszélyeztetett személyek, dologi javak felderítésére;

5. kutató-mentő egység: a kutatás és mentés eredményes végrehajtásához az e rendeletben meghatározott képességekkel rendelkező, gyakorlott személyzetből és eszközökből álló mobil egység;

6. kutató-mentő körzet: Magyarország államhatára által körülhatárolt terület, valamint légtér, amely szektorokra tagolódik;

7. légi kutatás: a szükséges speciális berendezésekkel felszerelt, a feladatra felkészített személyzettel rendelkező légi jármű az eltűnt légi jármű és az azon tartózkodó személyek

helyzetének meghatározása érdekében végrehajtott repülése, valamint az esemény kapcsán érintett terület átvizsgálására irányuló tevékenység;

8. *légi mentés*: veszélybe került személyek légi úton történő mentése, mely magában foglalja a kezdeti műszaki és első egészségügyi szaksegély nyújtását, a sérültek előkészítését, valamint szükség esetén a sérültek ellátó intézményekbe történő elszállítását;

9. *mentés*: veszélybe került személyek megsegítése érdekében végrehajtott tevékenységek összessége, mely magában foglalja a tűzoltási és műszaki mentési feladatokat, az első egészségügyi szaksegélyt, valamint a veszélyeztetett területen az emberi, anyagi és környezeti értékek megóvása érdekében végzett feladatok együttes rendszerét.

3. Az Országos Légi Kutató-Mentő Rendszer

3. §

(1) Az OLKMR a Kutatás-Mentést Koordináló Központból (a továbbiakban: KMKK), a légi kutató-mentő tevékenységbe bevonható légi és földi erők, illetve eszközök, valamint az azok irányítását és kiszolgálását végző szakszemélyzetből álló rendszer.

(2) Az OLKMR

a) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által a katasztrófavédelmi szervezet, a hivatásos önkormányzati és önkéntes tűzoltóság, valamint a polgári védelmi szervezet állományából,

b) a honvédelmi miniszter által a Magyar Honvédség (a továbbiakban: MH) állományából,

c) az egészségügyért felelős miniszter által az Országos Mentőszolgálat (a továbbiakban: OMSZ) állományából, valamint

d) a rendészetért felelős miniszter által a rendőrség állományából

kijelölt kutató-mentő egységekből áll.

(3) Az OLKMR kutató-mentő egységeinek

a) légi erőit az MH Légi Kutató-Mentő Szolgálat, a Magyar Légimentő Nonprofit Kft. és a Készenléti Rendőrség légi járművei és azok személyzete;

b) földi erőit a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF), annak területi és helyi szervei, a hivatásos önkormányzati és önkéntes tűzoltóság, az MH, az OMSZ és a Rendőrség Országos Légi Kutató-Mentő Tervben (a továbbiakban: Terv) kijelölt eszközei és állománya

képezik.

(4) A Terv az OLKMR légi és földi kutató-mentő egységeire vonatkozó eljárási rend.

(5) A nem állami szervezetek erői és eszközei és a nem állami mentőszervezetek az OLKMR szervezetébe kizárólag a Kormány által létrehozott tárcaközi bizottság (a továbbiakban: tárcaközi bizottság) döntése szerint – az e rendeletben meghatározott feltételek teljesítése esetén köthető szerződésben foglaltaknak megfelelően – vonhatók be.

(6) A kutató-mentő egység a feladatát az (2) bekezdésben felsorolt szerveknél alapfeladataik figyelembevételével kell meghatározni, az ICAO Annex 12 dokumentumban meghatározott követelményeknek, valamint a légiközlekedésről szóló törvény (a továbbiakban: Lt.) előírásainak megfelelően.

4. A Kutatás-Mentés Koordináló Központ

4. §

(1) A KMKK a kutatással-mentéssel kapcsolatos feladatok koordinálására és vezetésére létrehozott, a kutató-mentő körzetben a kutató és mentő munka összehangolt irányításáért felelős szerv.

(2) A KMKK a BM OKF és az MH Összhaderőnemi Parancsnokság (a továbbiakban: MH ÖHP) bázisán 24 órás szolgálati rendben működő ügyeleti szolgálat.

(3) A KMKK tagja a KMKK vezető ügyeletes, a BM OKF Főügyelete (a továbbiakban: BM OKF FÜ) és az MH Légi Vezetési és Irányítási Központ Műveletirányító Váltása (a továbbiakban: MH LVIK MIV).

(4) A KMKK vezető ügyeletes a BM OKF állományának tagja, aki a KMKK (5) bekezdésben meghatározott feladatainak ellátását irányítja.

(5) A KMKK feladatai:

a) az OLKMR riasztása,

b) az OLKMR tevékenységének irányítása és koordinációja,

c) Az OLKMR működtetésével kapcsolatos tájékoztatás megszervezése a Tervben foglaltak szerint,

d) kapcsolattartás a szomszédos országok légi kutató-mentő központjaival.

5. Az Országos Légi Kutató-Mentő Rendszer irányítása

5. §

(1) Az OLKMR elemeinek és egységeinek műveleti tevékenységét a KMKK vezető ügyeletes koordinálja, aki dönt a kutató-mentő egységeket felügyelő szervezetek által javasolt légi és földi eszközök igénybe vételéről, az általuk végrehajtandó feladatokról, valamint az MH LVIK MIV-n és a BM OKF FÜ-n keresztül koordinálja azok tevékenységét.

(2) A BM OKF főigazgatójának intézkedésére a Tervben foglaltak szerint a BM OKF állományából műveletirányító operatív törzs kerülhet felállításra, amely kiegészíthető a 3. § (2) bekezdésében meghatározott miniszterek által vezetett minisztériumok képviselőivel.

(3) A KMKK vezető ügyeletes dönt az MH LVIK MIV javaslatára a légi járművek, a BM OKF FÜ javaslatára a földi eszközök igénybe vételéről. Döntésének függvényében az MH LVIK MIV és a BM OKF FÜ meghatározza a légi és földi kutató-mentő egységek konkrét feladatait, koordinálják azok tevékenységét.

6. §

(1) A kárhelyszín-parancsnok tűzoltásvezető jogkörrel rendelkezik.

(2) Az egészségügyi mentést a kárhelyszín-parancsnok alárendeltségében lévő, az OMSZ állományából kijelölt, egészségügyi kárhely parancsnok irányítja.

(3) Az alaprendeltetésből adódó feladatok végrehajtásáról az érintett szervezetek helyszíni vezetői önálló döntési jogkörrel rendelkeznek.

(4) Az OLKMR egységeit az érintett szervezetek helyszíni vezetői saját hatáskörben vezetik.

6. A légi kutatás-mentés körébe tartozó feladatok

7. §

(1) Az OLKMR az alábbi légi kutatás-mentéssel összefüggő feladatokat látja el:

a) Magyarország területén és légterében bajba jutott, eltűnt légi jármű, a légi jármű személyzeteinek, utasainak felkutatása és mentése;

b) Magyarország területén bekövetkezett légiközlekedési baleset következményeinek felderítése, és közreműködés a következmények felszámolásában;

c) a szomszédos országok területén és légterében nemzetközi szerződés vagy felkérés alapján történő légi kutatás-mentés.

(2) Az OLKMR légi járművei az alábbi katasztrófavédelmi feladatok ellátásában vehetők igénybe:

a) az eltűnt személyek légi úton történő felkutatása;

b) katasztrófa által érintett személyek és tárgyak légi úton történő kimenekítése.

7. A riasztás rendje

8. §

(1) A KMKK vezető ügyeletes saját hatáskörben jogosult az OLKMR egészének vagy egyes elemeinek riasztására.

(2) Az OLKMR elemei és egységei a 7. § (1) bekezdése szerinti események bekövetkezése, vagy kialakulásuk közvetlen veszélye esetén kerülnek aktivizálásra.

(3) Az OLKMR-re egységes riasztási rendszert kell alkalmazni. A riasztási rendszer kialakítása során figyelemmel kell lenni az érintett szervezetek belső szabályozóiban meghatározott saját riasztási rendjére.

(4) Az OLKMR bármely szerve által észlelt vagy tudomására jutott, légi járművel történt légiközlekedési balesetről és súlyos repülőeseményről haladéktalanul köteles tájékoztatni a KMKK vezető ügyeletesét. A tájékoztatás formáját a Terv tartalmazza.

8. Az összeköttetés és az információtovábbítás rendje

9. §

(1) A légiforgalmi szolgáltató az illetékességi légtere vonatkozásában tudomására jutott, légi járművel történt légiközlekedési baleset és súlyos repülőesemény bekövetkezése vagy annak közvetlen veszélye esetén haladéktalanul köteles tájékoztatni a KMKK vezető ügyeletesét.

(2) Az OLKMR elemei között a Tervben foglaltakkal összhangban elsődlegesen rádiótávközlő rendszert, másodlagosan hangrögzítési lehetőséggel ellátott telefonkapcsolatot kell létesíteni.

9. A légi kutatás-mentés személyi és tárgyi feltételei

10. §

(1) A KMKK vezető ügyeletes beosztás csak a légi közlekedéssel összefüggő szakterületen, vagy mentési feladatok végrehajtásában tapasztalattal rendelkező személlyel tölthető be.

(2) A légi kutató-mentő szolgálatot ellátó szervezetek a rendelkezésre álló erőket és eszközöket saját erőforrásaik alapján, és saját bázisukon rendszeresítik.

(3) A légi mentésben részt vevő személyekkel és eszközökkel szemben támasztott követelményeket az ágazati szabályozók tartalmazzák.

(4) Légi kutatás-mentésre hatósági engedély annak adható, aki az alábbi együttes feltételeknek megfelel:

a) a légi kutató-mentő szolgálatot ellátó szervezet megfelel a riaszthatósági követelményeknek;

b) a feladatra kijelölt szakszemélyzet rendelkezik a hatályos jogszabályok alapján a katonai légügyi hatóság által kiadott az adott légi jármű kategóriára és típusra meghatározott szakszolgálati engedéllyel;

c) a feladatba bevont légi jármű rendelkezik a katonai légügyi hatóság által kiadott típusalkalmassági és légialkalmassági bizonyítvánnyal, valamint a balesetet szenvedett személyzetekkel való kommunikációra alkalmas rádió-berendezéssel; a légi jármű kommunikációs rendszere lehetővé teszi valamennyi, a kutató-mentő feladat irányításában részt vevő vezetési és irányító ponttal, a bevont más légi és földi erőkkel való kapcsolattartást.

(5) A (4) bekezdésben foglaltakon túlmenően hatósági engedélyt az a szervezet kaphat, amely rendelkezik a következő feltételek valamelyikével:

a) a légi jármű alkalmas vizuális kutatás, valamint műszeres kutatás végrehajtására, ha képes az ICAO Annex 12 dokumentumban a légi kutatásra meghatározott frekvenciákon üzemelő vészjel adók vételére;

b) a légi jármű rendelkezik fedélzeti csörlő berendezéssel, mellyel két fő ülő személyt, vagy egy speciális hordágyat a fedélzetre lehet emelni.

c) a légi jármű és annak szakszemélyzete képes nappal vagy éjjel, látási meteorológiai körülmények (visual meteorological conditions – VMC) és műszerrepülési meteorológiai körülmények (instrumental meteorological conditions – IMC) között vizuális és műszeres kutatás végrehajtására, valamint a sérültek különböző módszerrel történő fedélzetre vételére, a hatályos jogszabályok alapján a meghatározott egészségügyi intézménybe történő szállítására.

(6) A légi kutató-mentő szolgálatot ellátó szervezet, a szakszemélyzet és a légi jármű alkalmasságát a katonai légügyi hatóság állapítja meg.

10. Alapvető okmányok

11. §

(1) A kutatás-mentésben érintett szervezetek tevékenységének összehangolására, valamint az OLKMR tevékenységének rendjére a BM OKF az érintett szervezetek bevonásával Tervet készít, melyet az OMSZ főigazgatójának, az MH ÖHP parancsnokának és az ORFK vezetőjének egyetértésével a tárcaközi bizottság nevében az elnök hagy jóvá.

(2) A KMKK tevékenységének rendjét szolgálati utasítás rögzíti, melyet az érintett szervezetek bevonásával a BM OKF készít el.

11. Az érintett személyi állomány felkészítése és továbbképzése

12. §

(1) A kijelölt egységek és a 10. § (3) bekezdése szerinti szervezetek érintett állománya részére a BM OKF évente egy alkalommal szakmai továbbképzést és komplex gyakorlatot szervez. E tapasztalatokat a felkészülés során figyelembe kell venni.

(2) A kutató-mentő tevékenységbe bevonható szervezeteknek évente legalább két alkalommal önálló részgyakorlatot kell tartani, amelyek végrehajtását a szervezetek vezetői írásban igazolják a tárcaközi bizottság részére.

(3) A légi kutató-mentő tevékenységet végző állomány a nemzeti és nemzetközi jogosultságok megszerzése céljából külföldi szaktanfolyamon vehet részt.

12. Az Országos Légi Kutató-Mentő Rendszer létrehozásának, fenntartásának és működtetésének költségei

13. §

(1) Az OLKMR létrehozásának, fenntartásának, működtetésének – ide értve a felkészülést és a készenlétet is – költségeit az érintett fejezeteknél kell tervezni és biztosítani.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt feladatok pénzügyi tervezésénél figyelembe kell venni az EUROCONTROL által a 2. § 6. pontjában meghatározott terület vonatkozásában léginavigációs szolgáltatást nyújtó szervezet közreműködésével folyósításra kerülő, a légi kutatás-mentés fenntartására, fejlesztésére szolgáló hozzájárulás mértékét.

13. Záró rendelkezések

14. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik hónap első napján lép hatályba.

15. §

(1) Hatályát veszti

a) a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény végrehajtásáról szóló 141/1995. (XI. 30.) Korm. rendelet 26. §-a, és

b) a bajba jutott légi járművek megsegítését ellátó kutató-mentő szolgálatokról szóló 30/1998. (VI. 24.) BM-HM-NM-PM együttes rendelet.

(2) E § a rendelet hatálybalépését követő napon hatályát veszti.